

Sygnatura akt I Ns 282/18

Ś., dnia 23-03-2021 r.

POSTANOWIENIE

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Adrian Żurowski

Protokolant Małgorzata Wawrzyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23.03.2021 r. w Ś.

sprawy z wniosku E. K. i J. K.

przy udziale Skarbu Państwa reprezentowanego przez Państwowe Gospodarstwo (...) z siedzibą w W.

o zasiedzenie

postanawia:

I. stwierdzić, że wnioskodawcy E. i J. małżonkowie K. nabyli do majątku wspólnego przez zasiedzenie z dniem 15 lipca 2007r. prawo własności nieruchomości gruntowej w postaci:

a. działki oznaczonej nr (...) o powierzchni 0,1245 ha, położonej w B. gm. M., zgodnie z opinią biegłego z dziedziny geodezji Z. T. z dnia 26 września 2016 r. oraz mapą do zasiedzenia – stanowiącą załącznik nr 1 do opinii (k. 127-128 i 148),

b. działki oznaczonej nr (...) o powierzchni 0,0375 ha, położonej w B. gm. M., zgodnie z opinią biegłego z dziedziny geodezji Z. T. z dnia 26 września 2016 r. oraz mapą do zasiedzenia – stanowiącą załącznik nr 1 do opinii (k. 127-128 i 148);

II. oddalić wniosek w pozostałym zakresie;

III. orzec, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie;

IV. oddalić wniosek wnioskodawców o zasądzenie od uczestnika na ich rzecz kosztów postępowania;

V. nakazać wnioskodawcom uiścić solidarnie na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej kwotę 1380,57 zł tytułem części wydatków poniesionych w sprawie tymczasowo ze środków budżetowych Skarbu Państwa;

VI. orzec, że Skarb Państwa ponosi w pozostałym zakresie wydatki postępowania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy **E. i J. K.** wnieśli o stwierdzenie, iż nabyli w drodze zasiedzenia z dniem 15 lipca 2007r. prawo własności niezabudowanej własności nieruchomości gruntowej składającej się z działki oznaczonej ewidencyjnie nr. 307, położonej w miejscowości B., gmina M. dla której Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej prowadzi księgę wieczystą nr (...) w części tj. o powierzchni 2287 m² w granicach oznaczonych załączoną do wniosku mapą oraz o zasądzenie na ich rzecz zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wnioskodawcy wskazali, że pozostają w związku małżeńskim, w którym panuje ustawowy ustrój majątkowy. Wnioskodawcy wskazali, że na mocy umowy darowizny z dnia 20 grudnia 1988r. nabyli na własność nieruchomości, które obecnie składają się z działek nr (...), dla których Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej

prowadzi księgę wieczysta nr (...). Nadto wnioskodawcy wskazali, że działki (...) od strony południowej graniczą z nieruchomością składającą się z działki nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej prowadzi księgę wieczysta nr (...), która to część w granicach dawnych działek (...) o łącznej powierzchni 2287m² stanowi przedmiot owego postępowania. Wnioskodawcy wskazali, że po zakończeniu II wojny światowej dziadek wnioskodawczyni J. S. objął w posiadanie gospodarstwo rolne o powierzchni 11,55 ha, składające się z działek oznaczonych geodezyjnie nr (...), własność J. S. została wpisana na podstawie decyzji o wykonaniu aktu nadania. Następnie wobec zapadnięcia decyzji o budowie zbiornika wodnego M. decyzją z dnia 31 marca 1977r. wywłaszczono J. S. z prawa własności ww. nieruchomości w całości na rzecz Skarbu Państwa. Na skutek skargi poprzednika wnioskodawców decyzja ta została uchylona i decyzją z dnia 14 lipca 1977r. wywłaszczono jedynie część działek (...) o powierzchni 1,69 ha. Jednak jedynie część wywłaszczonej nieruchomości została wykorzystana pod budowę zbiornika M., natomiast pozostała część była w dalszym ciągu użytkowana przez J. S. i jego następców. W roku 2006r. wszystkie działki niewykorzystane pod budowę zbiornika zostały połączone w jedną działkę o nr (...) dla której tutaj Sąd prowadzi księgę wieczystą nr (...). Wnioskodawcy wskazali, że pomimo wydania decyzji o wywłaszczeniu ich poprzednicy prawni, a następnie oni samo użytkowali część działki niezajętej pod budowę zbiornika wodnego M., jako działki rolnicze uprawiając tak zboża, ziemniaki, buraki oraz wypasając na przedmiotowej nieruchomości bydło. Zarówno wnioskodawcy jak i ich poprzednicy prawni (rodzice wnioskodawczyni i jej dziadek) użytkowali przedmiotową nieruchomość tak jakby stanowiła ich własność, nie zawierali żadnych umów z właścicielem nieruchomości, na skutek których stali by się posiadaczami zależnymi. Wnioskodawcy wskazali również, że w księdze wieczystej poprowadzonej dla działki nr (...) widnieje wpis, iż jest to grunt pod wodami powierzchniowymi płynącymi, co nie jest zgodne ze stanem rzeczywistym, gdyż na działce tej nigdy nie występowały wody płynące, natomiast była ona nieprzerwanie wykorzystywana do prowadzenia działalności rolniczej. Powyższe uzasadnia również fakt, że w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego działka ta jest oznaczona symbolem U7, który oznacza grunty przeznaczone na zabudowę usługowa – w tym budynku zamieszkania zbiorowego związanego z turystyką np. pensjonaty i hotele oraz lokalizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej oraz obiektów małej architektury. Wnioskodawcy wskazali, że bez żadnych wątpliwości zasiedzenie nastąpiło w złej wierze, gdyż J. S. miał świadomość, że działki te zostały wywłaszczone i stanowią własność Skarbu Państwa. W ocenie wnioskodawców bieg terminu zasiedzenia rozpoczął się z dniem wydania decyzji o wywłaszczeniu tj. z dniem 14 lipca 1977r., gdyż w rzeczywistości J. S. nigdy się został fizycznie pozbawiony możliwości uprawiania tejże nieruchomości. Mając powyższe na uwadze wnioskodawcy wskazali, że doszło do zasiedzenia przez nich nieruchomości z dniem 15 lipca 2007r.

W odpowiedzi na wniosek (k. 38-39) uczestnik postępowania Skarb Państwa reprezentowany przez Państwowe Gospodarstwo (...) wniósł o oddalenie wniosku w całości oraz o zasądzenie swojej rzecz zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu uczestnik postępowania wskazał, że działka stanowi część zbiornika wodnego M., co wynika bezpośrednio z prawomocnej decyzji administracyjnej wojewody (...) z dnia 14 lipca 1977r. Uczestnik postępowania wskazał, że sztuczne zbiorniki wodne stanowią urządzenia wodne w rozumieniu ustawy prawo wodne. Zgodnie z art. 218 ust. 3 prawa wodnego, grunty zabudowane urządzeniami wodnymi znajdujące się poza linią brzegu oraz urządzenia wodne lub ich części, stanowiące własność Skarbu Państwa, wobec których prawa właścicielskie wykonują podmioty, o których mowa w art. 212 ust. 1, są zasobem nieruchomości Skarbu Państwa. Uczestnik postępowania wskazał, że taka regulacja pozwala na przyjęcie, że urządzenie wodne stanowić może odrębny od gruntu przedmiot własności. Nadto uczestnik postępowania podniósł, że ustawodawca wykluczył możliwość zasiedzenia urządzenia wodnego jakim jest zbiornik wodny, w związku z czym żądanie wnioskodawców nie ma podstawy prawnej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Małżonkowie E. i J. K., są współwłaścicielami na zasadzie wspólności majątkowej małżeńskiej działek oznaczonych geodezyjnie nr (...) położonych w miejscowości B. gm. M., o łącznej powierzchni 4,6749 ha. Przedmiotowe nieruchomości wnioskodawcy nabyli od rodziców wnioskodawczyni tj. A. i Z. S. na mocy umowy darowizny z dnia 20 grudnia 1988r. sporządzonej w Państwowym Biurze Notarialnym we W.. Natomiast rodzice wnioskodawczyni nabyli

te nieruchomości od rodziców Z. S., tj. J. i J. małżonków S. na mocy umowy przekazania gospodarstwa rolnego z dnia 27 listopada 1986r. sporządzonej w Państwowym Biurze Notarialnym we W..

Bezsporne, na nadto odpis zwykły z księgi wieczystej nr (...) k. 17-19;

Akt notarialny – umowa przekazania gospodarstwa rolnego z dnia 27 listopada 1986r. rep. A nr. (...) – k. 27-28;

Akt notarialny – umowa darowizny z dnia 20 grudnia 1988r. rep. (...) – k. 29-30.

Działka oznaczona geodezyjnie nr (...) położona w miejscowości B., gm. M. o powierzchni 0,4622 ha oznaczona jest jako grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi. Właścicielem przedmiotowej nieruchomości jest Skarb Państwa. Działka ta powstała z połączenia działek o nr (...).

Bezsporne, na nadto odpis zwykły księgi wieczystej nr (...) – k. 20-21;

Zgłoszenie zmian o danych ewidencji gruntów i budynków z dnia 14 grudnia 2006r. – k. 105.

Decyzją z dnia 14 lipca 1977r. Wojewoda Województwa (...) dokonał wywłaszczenia na rzecz Państwa reprezentowanego przez Okręgową Dyрекcję Gospodarki Wodnej we W. nieruchomości położonej we wsi B. o powierzchni 1,69 ha nr działki (...) wraz z zabudowaniami, dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...) w Państwowym Biurze Notarialnym we W.. Wywłaszczenie miało polegać na całkowitym odjęciu prawa własności i następowała z dniem uprawomocnienia się niniejszej decyzji. Jednocześnie J. S. zostało przyznane odszkodowanie w kwocie 1.030.845 zł. Decyzja ta była ostateczna.

Dowód: decyzja Wojewody Województwa (...) z dnia 14 lipca 1977r. – k. 25-26.

Decyzją Starosty Powiatu (...) nr (...) stwierdzono, że z dniem 1 stycznia 2002r. w trwały zarząd Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we W. przeszła nieruchomość Skarbu Państwa położona w obrębie B. gm. M. w granicach działki (...) o powierzchni 0,4622 ha.

Dowód: decyzja Starosty Powiatu (...) nr (...) – k. 31.

Działka (...) w części, której dotyczy niniejsze postępowanie jest obecnie jest użytkowana rolniczo. Przedmiotowa działka nigdy nie była zalewana przez wody powierzchniowe. W zakresie przedmiotowej działki brak jest możliwości zalania, a nawet podmycia przez wody ze zbiornika wodnego M.. Działka nie stanowi również terenu zalewowego. Zatem przedmiotowa działka nie stanowi gruntów pod wodami powierzchniowymi płynącymi.

Dowód: opinia biegłego z zakresu geologii i hydrologii dr. P. G. – k. 167-181.

W wyniku podziału działki (...) powstały trzy odrębne działki o nr (...)/10 powierzchni 0,1245 ha, 307/2 o powierzchni 0,0375 ha i 307/3 o powierzchni 0,3002 ha. Na granicy działki (...) z działką (...) znajduje się starodrzew, a granica pomiędzy tymi działkami biegnie góra kilkumetrowej skarpy.

Dowód: opinia biegłego z zakresu geodezji mgr. inż. Z. T. – k. 127-128.

Wnioskodawczyni zamieszkiwała w gospodarstwie już w trakcie budowy zbiornika wodnego M.. Zarówno wnioskodawczyni jak i jej poprzednicy uprawiali gruntu będące przedmiotem niniejszej sprawy. Nigdy nie nastąpiła przerwa w uprawie tych gruntów przez wnioskodawców, ani przez ich poprzedników. Nie było wyznaczonego miejsca, w którym kończyła się działka wnioskodawców, a zaczynała działka należąca do Skarbu Państwa. Pomiędzy zbiornikiem wodnym, a nieruchomością wnioskodawców usytuowana jest skarpa, która porośnięta jest drzewami.

Dowód: zeznania świadka A. K. na rozprawie w dniu 28 lutego 2019r. – k. 69-74.

Wnioskodawczyni i jej poprzednicy prawni uprawiali działkę do samej skarpy, aby nie rosły tam chwasty zagrażające uprawom. Działki były tak uprawiane przed wywłaszczeniem jak i po wywłaszczeniu. Zarządca działki (...) nigdy nie zabraniał wnioskodawcom uprawiać tej części działki, nigdy nie zwrócił się również o zaprzestanie upraw na tej części nieruchomości. Zarówno wnioskodawcy, jak i ich poprzednicy prawni mieli świadomość, że zajęta przez nich część działki (...) należy do Skarbu Państwa.

Dowód: przesłuchanie wnioskodawczyni E. K. na rozprawie w dniu 28 lutego 2019r. – k. 69-74;

Przesłuchanie wnioskodawcy J. K. na rozprawie w dniu 16 kwietnia 2019r. – k. 97-100.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek podlegał uwzględnieniu, z uwagi na spełnienie przez wnioskodawców ustawowych przesłanek zasiedzenia.

Przedstawiona do sprawy dokumentacja nie była kwestionowana przez uczestników. Nadto przesłuchania wnioskodawców były spójne z zeznaniami przesłuchanych świadków. Sąd dał wiarę przesłuchaniu wnioskodawców oraz zeznaniom świadków.

Przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie było stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie prawa własności części nieruchomości położonej w miejscowości B., gmina M. stanowiącej części działki (...), o łącznej powierzchni 0.2287 ha objętej księgą wieczystą nr (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej, stanowiącej uprzednio własność Skarbu Państwa.

Wnioskodawcy domagali się stwierdzenia, że wskutek zasiedzenia nabyli prawo własności tej nieruchomości, w części w jakim działka ta graniczy z działkami należącymi do wnioskodawców w linii prostej, aż do granicy działki (...).

Odnosnie reprezentacji uczestnika - Skarbu Państwa:

Zgodnie z art. 441 § 1 k.c. własność i inne prawa majątkowe, stanowiące mienie państwowe, przysługują Skarbowi Państwa albo innym państwowym osobom prawnym. Zgodnie zaś z § 2 uprawnienia majątkowe Skarbu Państwa względem państwowych osób prawnych określają odrębne przepisy, w szczególności regulujące ich ustrój.

Stosownie do treści art. 258 ust 1 aktualnie obowiązującej w dacie rozstrzygnięcia sprawy ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1566 tj. z dnia 28 stycznia 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 310) Wody Polskie reprezentują Skarb Państwa oraz wykonują prawa właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do wód, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 1, oraz do gruntów pokrytych śródlądowymi wodami płynącymi. Zgodnie z ustępem 3 tego artykułu Wody Polskie dokonują czynności prawnych w stosunku do wód, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 1, oraz do gruntów pokrytych tymi wodami w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa. Stosownie zaś do ustępu 5 tego artykułu Wody Polskie reprezentują Skarb Państwa oraz wykonują prawa właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do stanowiących własność Skarbu Państwa nieruchomości gruntowych położonych w międzywałach, nieruchomości pod wałami przeciwpowodziowymi oraz wałów przeciwpowodziowych przyległych do śródlądowych wód płynących, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 1, a także w stosunku do położonych na tych nieruchomościach budynków, budowli oraz innych urządzeń, w tym urządzeń wodnych, służących do realizacji zadań określonych w przepisach ustawy.

Artykuł 258 ust. 7 stanowi zaś, że Wody Polskie reprezentują Skarb Państwa oraz wykonują prawa właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do będących własnością Skarbu Państwa innych niż określone w ust. 3:

- 1) nieruchomości gruntowych związanych z gospodarką wodną, w tym nieruchomości położonych w międzywałach, wraz z położonymi na tych nieruchomościach budynkami, budowlami oraz innymi urządzeniami i lokalami;
- 2) nieruchomości innych niż wymienione w pkt 1, służących do realizacji zadań określonych w przepisach ustawy.

Zgodnie z ustępem 8 Wody Polskie reprezentują Skarb Państwa oraz wykonują prawa właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do stanowiących własność Skarbu Państwa urządzeń wodnych posadowionych na gruntach pokrytych śródlądowymi wodami płynącymi oraz na gruntach, o których mowa w art. 218 ust. 3, z wyłączeniem urządzeń wodnych, w stosunku do których prawa właścicielskie Skarbu Państwa oraz reprezentację Skarbu Państwa wykonują starosta realizujący zadanie z zakresu administracji rządowej lub podmioty, którym to mienie zostało powierzone. A. zgodnie z ustępem 11 wykonywanie praw właścicielskich Skarbu Państwa, o których mowa w ust. 1, 3, 5, 7 i 8, nie narusza praw osób trzecich.

Tym samym uczestnik jest należycie reprezentowany w niniejszym postępowaniu.

Odnosnie materialnoprawnych przesłanek zasiedzenia nieruchomości:

Przesłanki zasiedzenia zostały przez ustawodawcę określone w art. 172 k.c., stanowiącym, że posiadacz nieruchomości nie będący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny, chyba że uzyskał posiadanie w złej wierze (§1); w tym ostatnim przypadku posiadacz nieruchomości nabywa jej własność dopiero po upływie lat trzydziestu (§2).

Zgodnie natomiast z art. 176 k.c. jeżeli podczas biegu zasiedzenia nastąpiło przeniesienie posiadania, obecny posiadacz może doliczyć do czasu, przez który sam posiada, czas posiadania swego poprzednika. Jeżeli jednak poprzedni posiadacz uzyskał posiadanie nieruchomości w złej wierze, czas jego posiadania może być doliczony tylko wtedy, gdy łącznie z czasem posiadania obecnego posiadacza wynosi przynajmniej lat trzydzieści.

Jak zatem wynika z przywołanych wyżej unormowań, przesłankami zasiedzenia są: posiadanie (z kwalifikacją według kryterium dobrej lub złej wiary) i upływ czasu. Posiadanie musi przy tym być posiadaniem dla siebie (a zatem np. nie jako dzierżyciel, tj. w cudzym imieniu), samoistnym („jak właściciel”) oraz nieprzerwanym – z tym wszakże zastrzeżeniem, że zastosowanie znajdują, na zasadach ogólnych, wszystkie domniemania dotyczące posiadania, wyszczególnione w tytule IV księgi drugiej k.c. Przesłanka upływu czasu natomiast winna być oceniana z uwzględnieniem dobrej lub złej wiary posiadacza. Niespełnienie którejs z przesłanek wyłącza możliwość stwierdzenia nabycia własności przez zasiedzenie.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie możliwość nabycia przez wnioskodawców własności spornej części działki w drodze zasiedzenia jest dopuszczalne, wobec spełnienia przez nich pierwszej i drugiej z opisanych przesłanek, a mianowicie – samoistnego posiadania przez okres ustawą przewidziany. Zebrany w sprawie materiał dowodowy zdecydowanie przemawia za przyjęciem, że posiadanie wnioskodawców oraz jej poprzedników prawnych tj. rodziców i dziadków miało charakter samoistny od dnia 14 lipca 1977r., kiedy część należących do poprzednika prawnego wnioskodawców J. S. została wywłaszczona po budowę zbiornika wodnego M.. Część nieruchomości, która nie została wykorzystana pod budowę tego obiektu, była nadal uprawiana przez J. S. i jego następców.

Wspomnieć w tym miejscu należy, że rozróżnienie posiadania samoistnego i zależnego zawarte zostało w art. 336 k.c. Stanowi on, że posiadaczem rzeczy jest zarówno ten, kto nią faktycznie włada jak właściciel (posiadacz samoistny), jak i ten, kto nią faktycznie włada jak użytkownik, zastawnik, najemca, dzierżawca lub mający inne prawo, z którym łączy się określone władztwo nad cudzą rzeczą (posiadacz zależny). Ustawodawca przyjął jednocześnie w art. 339 k.c. domniemanie, że ten, kto rzeczą faktycznie włada, jest posiadaczem samoistnym. Domniemanie to może być w toku postępowania przed Sądem obalone, jeśli z okoliczności powołanych przez stronę postępowania wynika, że władanie rzeczą przez posiadacza nie miało cech władztwa quasi-właścicielskiego, tj. posiadacz rzeczą władał nie „jak właściciel”, lecz np. „jak dzierżawca” albo „jak użytkownik”. W doktrynie zwraca się przy tym uwagę na to, że posiadanie ma dwa prawnie doniosłe elementy: element obiektywny, tj. faktyczne władztwo nad rzeczą (corpus) i element subiektywny, tj. wolę wykonywania władztwa nad rzeczą (animus). Aby móc przyjąć, że osoba posiada rzecz „jak właściciel”, konieczne jest, aby tak corpus, jak i animus były zbieżne z tymi cechami u właściciela. Innymi słowy, posiadacz samoistny nie tylko zachowuje się wobec rzeczy w sposób identyczny, jak właściciel – używa jej, pobiera pożytki, oddaje w posiadanie zależne, decyduje o jej przeznaczeniu gospodarczym, manifestuje swoje władztwo nad nią wobec osób trzecich i wobec

państwa (poprzez ogrodzenie jej, płacenie podatków itp.), lecz równocześnie ma wolę traktowania rzeczy jako swojej własności – nawet jeśli ma świadomość, że rzecz jego własnością nie jest. W szczególności na animus posiadacza samoistnego składa się brak woli dopuszczenia przez posiadacza innych podmiotów do wykonywania uprawnień do władania rzeczą jak właściciel.

Ustawodawca nie wymaga natomiast, aby samoistny posiadacz nieruchomości władał nią w dobrej wierze. Zła wiara posiadacza oceniana na datę objęcia przez niego nieruchomości w posiadanie, powoduje jedynie wydłużenie okresu posiadania niezbędnego do uzyskania tytułu własności, co wynika z treści art. 172 kodeksu cywilnego. Z kolei zgodnie z zaaprobowanym w orzecznictwie i doktrynie stanowiskiem, w dobrej wierze jest posiadacz, który w chwili objęcia nieruchomości w posiadanie pozostaje w błędnym, ale usprawiedliwionym przez okoliczności przekonaniu, że przysługuje mu prawo własności.

Ponadto przyjmuje się, że dobrą wiarę posiadacza wyłącza jego wiedza o rzeczywistym stanie prawnym nieruchomości oraz jego niedbalstwo, polegające na tym, że przy dołożeniu należytej staranności mógł się dowiedzieć, że nie jest właścicielem nieruchomości.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, że zarówno wnioskodawcy jak i ich poprzednicy prawni wykonywali w stosunku do spornej nieruchomości szereg czynności, które składają się na władanie właścicielskie – dokonywali zasiewów, uprawiali przedmiotowe grunty, dbali o dobry stan tej ziemi, aby nie porosła chwastami, nawozili ją, a w niektórych okresach wypasali bydło. Były to przy tym czynności, które wykluczały władanie o innym charakterze (władanie zależne – jak użytkownik wieczysty albo jak dzierżawca). Sąd musiał zatem ze szczególną uwagą zbadać element subiektywny posiadania (animus), a zatem ustalić, czy wolą wnioskodawców było władanie nieruchomością „jak właściciel” czy też w inny sposób. Sąd w toku postępowania stwierdził, że wnioskodawcy posiadali również wolę władania rzeczą jak właściciel, o czym świadczą spójne zeznania świadków jak i przesłuchanie samych wnioskodawców. Nadto jak wynika już bezpośrednio z przesłuchania wnioskodawczyni ona uważała się za właścicielkę tejże nieruchomości, chciała, aby przedmiotowa część działki (...) stała się jej własnością. Stwierdzić zatem należy, iż wszystkie przytoczone powyżej okoliczności świadczą o tym, że wnioskodawcy uważali się za właścicieli przedmiotowej nieruchomości, a swe przekonanie manifestowali na zewnątrz nie tylko samymi oświadczeniami woli, ale także zachowaniami o tym świadczącymi.

Sąd nie miał przy tym wątpliwości, że bieg terminu zasiedzenia nie został przerwany. Zauważyć należy, że zarządca działki (...) nie miał wiedzy na temat tego, jak wygląda ta nieruchomość, nie prowadził na jej terenie żadnych inspekcji, ani czynności, które wykluczałyby samoistne posiadanie przez wnioskodawców i ich poprzedników prawnych.

Odnosnie charakteru gruntów pod wodami powierzchniowymi i zarzutu braku możliwości zasiedzenia gruntów Skarbu Państwa pod tymi wodami:

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 4a obowiązującej na chwilę zasiedzenia spornej nieruchomości tj. 15.07.2007r., ustawy Prawo wodne z dnia z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz.U. Nr 115, poz. 1229, tj. z dnia 11 maja 2017 r. Dz.U. z 2017r. poz. 1121) ilekroć w ustawie jest mowa o gruntach pokrytych wodami powierzchniowymi - rozumie się przez to grunty tworzące dna i brzegi cieków naturalnych, jezior oraz innych naturalnych zbiorników wodnych, w granicach linii brzegu, a także grunty wchodzące w skład sztucznych zbiorników wodnych, stopni wodnych oraz jezior podpiętrzonych, będące gruntami pokrytymi wodami powierzchniowymi przed wykonaniem urządzeń piętrzących.

Stosownie do art. 15 ust. 1 tej ustawy linię brzegu dla cieków naturalnych, jezior oraz innych naturalnych zbiorników wodnych stanowi krawędź brzegu lub linia stałego porostu traw albo linia, którą ustala się według średniego stanu wody z okresu co najmniej ostatnich 10 lat.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 obowiązującej na chwilę zasiedzenia spornej nieruchomości tj. 15.07.2007r., ustawy Prawo wodne z dnia z dnia 18 lipca 2001 r. Dz.U. Nr 115, poz. 1229, tj. z dnia 11 maja 2017 r. Dz.U. z 2017r. poz. 1121, grunty pokryte wodami powierzchniowymi stanowią własność właściciela tych wód. Zgodnie z ustępem 1a tego artykułu przez grunty pokryte śródlądowymi wodami powierzchniowymi oraz morskimi wodami wewnętrznymi rozumie się

grunty tworzące dna i brzegi cieków naturalnych, jezior oraz innych naturalnych zbiorników wodnych, w granicach linii brzegu.

Art. 14 ust. 2 tej ustawy stanowił, że grunty pokryte płynącymi wodami powierzchniowymi nie podlegają obrotowi cywilnoprawnemu, z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie. Natomiast zgodnie z ust. 3 tego artykułu gospodarowanie gruntami, o których mowa w ust. 2, wykonują odpowiednio organy oraz jednostki, o których mowa w art. 11 ust. 1. Zgodnie z art. 14 ust. 4 ustawy gospodarowanie innym mieniem związanym z gospodarką wodną, stanowiącym własność Skarbu Państwa, wykonują: właściwy miejscowo starosta, realizujący zadanie z zakresu administracji rządowej, lub odpowiednio organy oraz jednostki, o których mowa w art. 11 ust. 1, lub jednostki, którym to mienie zostało powierzone. Zgodnie zaś z art. 14 ust. 5 ustawy prawo do zbywania gruntów pod śródlądowymi wodami powierzchniowymi stojącymi, stanowiącymi własność Skarbu Państwa, przysługuje ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej.

Przepis art. 14a ust. 1 ustawy Prawo wodne z dnia z dnia 18 lipca 2001 r. stanowił, że grunty pokryte wodami powierzchniowymi płynącymi, stanowiącymi własność Skarbu Państwa, są zasobem nieruchomości Skarbu Państwa, do którego nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2016 r. poz. 2147 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 624 i 820). Zaś zgodnie z ust 2 przejście gruntów pokrytych powierzchniowymi wodami płynącymi do zasobu, o którym mowa w ust. 1, oraz ich wykreślenie z zasobu stwierdza, w drodze decyzji, na wniosek właściwego organu lub jednostki, o których mowa w art. 11 ust. 1, właściwy starosta realizujący zadanie z zakresu administracji rządowej.

Własność wód jest kategorią *sui iuris* i odbiega od cywilistycznego ujęcia koncepcji własności. Jednak problem szczególnej własności wód nie może być badany w oderwaniu od problemu własności gruntów pod wodami. Ustawodawca polski wyraźnie bowiem oddziela własność wód od własności gruntów pod wodami. W stosunku do wód powierzchniowych ustawodawca zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy Prawo wodne z dnia z dnia 18 lipca 2001 r. Dz.U. Nr 115 przyjął zasadę, iż kto jest właścicielem wód, ten jest właścicielem gruntów. Biorąc pod uwagę podział wód, należy wskazać, że wody powierzchniowe dzielą się na wody stojące i na wody płynące. Uwzględniając dyrektywę interpretacyjną *lege non distinguente*, należałoby przyjąć *prima facie*, że art. 14 ust. 1 Prawa wodnego dotyczy zarówno wód stojących, jak i wód płynących. Tymczasem art. 12 ust 1. Prawa wodnego, w stosunku do wód stojących przyjmuje odmienną zasadę określając, że kto jest właścicielem gruntu, ten jest właścicielem wody. Biorąc pod uwagę ten przepis, należałoby konsekwentnie wskazać, że art. 14 ust. 1 Prawa wodnego może odnosić się jedynie do powierzchniowych wód płynących. Wprawdzie w art.14 ust. 1 jest mowa o wodach powierzchniowych, co sugeruje zarówno wody stojące jak i wody płynące, a w konsekwencji także i grunty pod tymi wodami, niemniej jednak art. 12 ust. 1 Prawa wodnego wyłącza spod dyspozycji art. 14 ust.1 teże ustawy właśnie powierzchniowe wody stojące. (...) Ustawodawca w prawie wodnym nie określa w jakikolwiek sposób granic wertykalnych gruntów pod wodami. Biorąc pod uwagę treść art. 143 k.c., który stanowi, iż „W granicach określonych przez społeczno-gospodarcze prze-znaczenie gruntu własność gruntu rozciąga się na przestrzeń nad i pod jego powierzchnią. Przepis ten nie uchybia przepisom regulującym prawa do wód”, należy przyjąć, że wertykalną granicę gruntu pod wodami wyznacza społeczno-gospodarcze przeznaczenie tego prawa. Społeczno-gospodarcze przeznaczenie gruntu pod wodami winno być oceniane z uwzględnieniem specyficznej więzi prawa własności tego gruntu z prawem własności wód. Zatem prawo własności gruntu i jego społeczno-gospodarcze przeznaczenie pełni służebną rolę wobec własności wód, choć trzeba przypomnieć, iż w prawie polskim nie funkcjonuje bezwzględna zasada, iż właściciel wód jest zawsze właścicielem gruntu pod wodami. Można więc przyjąć, że społeczno-gospodarcze przeznaczenie prawa własności gruntu pod wodami ma służyć wykonywaniu własności wód i uniknięciu rozbieżności pomiędzy własnością wód, a własnością gruntu pod wodami. W tym też aspekcie przejawia się gwarancyjny charakter prawa własności gruntu pod wodami z punktu widzenia pewności obrotu prawnego. Biorąc pod uwagę powyżej wskazane okoliczności należałoby przyjąć, że społeczno-gospodarcze przeznaczenie prawa własności gruntu pod wodami kończy się tam, gdzie kończy się granica prawa własności wód. Jednak M. K. zauważył, iż „granica ta nie przebiega na styku wody z gruntem, lecz jest ustalona na podstawie decyzji administracyjnej. (...) Sposób ustalania granicy nie ma nic wspólnego z jej przebiegiem. Trafne jest (...) założenie, iż granice własności gruntu pod wodami nie pokrywają się z lustrem wody. (...) Praktycznie jednolicie przyjmuje się, zarówno w orzecznictwie,

jak i w doktrynie, że zakres wykonywania prawa własności jest ograniczony przepisami prawa, zasadami współzycia społecznego i społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa. Nie inaczej kształtują się granice wykonywania prawa własności gruntu pokrytego wodami, choć można zauważyć odmiennie rozkładające się proporcje. Przede wszystkim można zauważyć, że wykonywanie tego prawa jest w znacznym stopniu zdeterminowane normami prawnymi i to bezwzględnie obowiązującymi. Są to przede wszystkim przepisy prawa wodnego. W przyjętych rozwiązaniach prawnych, regulujących wykonywanie własności wód, widać wyraźnie oddziaływanie elementów publicznoprawnych. Już sama tylko konstrukcja prawa własności gruntów pokrytych wodami ma sens jedynie z punktu widzenia prawa publicznego. Wszak prawodawca wyłącza ową własność z obrotu cywilnoprawnego, przynajmniej jeśli chodzi o grunty pokryte powierzchniowymi wodami płynącymi. Prawo własności gruntu pokrytego wodami jest ściśle połączone z własnością wody. Ustawodawca reguluje w prawie wodnym nie tylko wyłączenie gruntów pokrytych wodami z obrotu cywilnoprawnego, ale także reguluje sposób wykonywania własności. Co również interesujące, prawo wodne nie tylko reguluje uprawnienia właściciela gruntu pokrytego wodami, ale również jego obowiązki. Szczęólnego znaczenia w kontekście prawa własności gruntów pokrytych wodami nabiera klauzula generalna społeczno-gospodarczego przeznaczenia prawa. Owa klauzula generalna służy ocenie wykonywania przez właściciela prawa własności z uwzględnieniem przeznaczenia jego prawa. W piśmiennictwie zgłasza się wątpliwości, czy taka klauzula w ogóle powinna funkcjonować jako element ograniczający prawo własności. Nie rozważając tej kwestii bliżej, należałoby jednak stwierdzić, że akurat w przypadku podmiotów publicznych taka klauzula jest w pełni uzasadniona. Pozwala ona bowiem ocenić, czy określony podmiot publiczny wykonuje prawo własności z uwzględnieniem zadań publicznych. Owo społeczno-gospodarcze przeznaczenie prawa własności jest szczególnie widoczne właśnie przy własności wód i gruntów pokrytych wodami. Jak już kilkakrotnie wskazywano w tym artykule, konstruowanie takiego prawa ma sens jedynie w kontekście regulowania problematyki wód, ochrony wód i gospodarowania wodami. Zatem społeczno-gospodarczym przeznaczeniem własności gruntów pokrytych wodami jest regulowanie wód i ich ochrony i właściwego gospodarowania wodami. Marginalne znaczenie będzie miała klauzula zasad współzycia społecznego, a to z tego względu, że w zasadzie względy etyczne-moralne przy wykonywaniu własności gruntów pokrytych wodami nie odgrywają roli, a samo wykonywanie tej własności chociażby w kontekście sąsiedztwa, regulowane jest bezwzględnie obowiązującymi normami prawnymi. (pogląd wyrażony przez prof. dr hab. z zakresu prawa ochrony (...) w artykule opublikowanym w Przeglądzie prawa ochrony środowiska: Prawo własności gruntów pod wodami ((...)).

Odnosnie kwestii nabycia i utraty własności gruntów pokrytych wodami:

Rozważenia wymaga wreszcie kwestia nabycia i utraty własności gruntów pokrytych wodami. W tym obszarze regulacji prawodawca wprowadza daleko idące modyfikacje w stosunku do rozwiązań przyjętych w prawie cywilnym. Obowiązującą w prawie wodnym regułą jest to, że grunty pokryte wodami wyłączone są, co do zasady, z obrotu cywilnoprawnego. Obrót cywilnoprawny tymi gruntami możliwy jest jedynie wtedy, gdy tak wyraźnie stanowi ustawa. Przyjęto więc tutaj całkowicie odmienną koncepcję niż w prawie cywilnym, gdzie zdecydowanie dominuje reguła, że nieruchomości podlegają obrotowi cywilnoprawnemu, chyba że co innego wynika z normy prawnej. Wyłączenie gruntów pokrytych wodami z obrotu cywilnoprawnego ma swoje uzasadnione i racjonalne podstawy. Chodzi tutaj o ochronę interesu publicznego i ścisły związek pomiędzy prawem własności gruntu pokrytego wodami i własnością wód. Nie bez znaczenia jest również służebny charakter własności gruntów pokrytych wodami wobec własności powierzchniowych wód płynących. Wyłączenie gruntu pokrytego wodami z obrotu cywilnoprawnego ogranicza w istocie, a niekiedy nawet pozbawia właściciela jednego z jego podstawowych uprawnień właścicielskich – prawa dysponowania rzeczą (ius disponendi). Nie może on swobodnie wyzbywać się tego prawa w związku z jego ścisłym powiązaniem z własnością wód. Natomiast Prawo wodne na takie sposoby nabycia własności gruntów pokrytych wodami, które nie są znane prawu cywilnemu. Chodzi tutaj o konsekwencje prawne wystąpienia wód z brzegów i zalanie terenów dotychczas wolnych od wody. Dla ustawodawcy kwestia ta nie pozostaje obojętna i przyjmuje rozwiązanie, według którego wystąpienie powierzchniowej wody płynącej z brzegów przynosi taki skutek, że grunt pokryty wodą, która wystąpiła z brzegów, staje się przedmiotem własności tego, kto jest właścicielem tej wody, czyli będzie to Skarb Państwa. Dochodzi tutaj do nietypowej sytuacji nabycia własności gruntu już pokrytego wodami, przy czym do nabycia tego gruntu dochodzi z mocy ustawy. Zdarzeniem powodującym zmianę statusu prawnego tych gruntów jest wystąpienie wody z brzegów. Co istotne, skutek ten powiązано wyłącznie z naturalnym wystąpieniem

wody z brzegów, a więc z sytuacją wywołaną siłami natury. System prawa polskiego zna możliwość pierwotnego nabycia własności gruntów z mocy samej ustawy i to nieodpłatnie, gdyż taki charakter ma instytucja zasiedzenia, niemniej jednak zasiedzenie jest konsekwencją zaniechań właściciela. Poza tym skutek w postaci nabycia własności wystąpi dopiero po upływie określonego okresu, zależnego od dobrej lub złej wiary posiadacza. Tymczasem w przypadku gruntów pokrytych wodami skutek następuje niezależnie od okresu, w jakim wody znajdowały się na określonym gruncie. Nie ma również jakiegokolwiek znaczenia dobra lub zła wiara, jak również zaniechania ze strony właściciela gruntu. W przyjęciu takiego rozwiązania przejawia się publicznoprawny charakter regulacji prawa wodnego. Celem nadrzędnym nabycia w ten sposób własności gruntów jest bowiem zachowanie związku własności gruntów z własnością wód i monopolu Skarbu Państwa w odniesieniu do własności wód. Przyjęcie innego rozwiązania spowodowałoby naruszenie zasady: czyjego własność wód, tego własność gruntu (pogląd wyrażony przez prof. dr hab. z zakresu prawa ochrony (...) w artykule opublikowanym w Przeglądzie prawa ochrony środowiska: Prawo własności gruntów pod wodami (...)).

Podsumowując, należy wskazać, że prawo własności gruntu jest specyficznym prawem, charakteryzującym się określonymi cechami, tylko jemu właściwymi. Nie oznacza to oczywiście, że nie można stosować przepisów dotyczących własności nieruchomości. Specyficzne rozwiązania przyjęte w prawie wodnym są konsekwencją ścisłego związania własności gruntu pokrytego wodami z własnością wód. Nie można jednak przyjąć, że w prawie polskim bez zastrzeżeń obowiązuje zasada, czyjego woda, tego grunt pokryty tą wodą. Zasada ta odnosi się wyłącznie do śródlądowych powierzchniowych wód płynących, natomiast nie ma zastosowania do śródlądowych powierzchniowych wód stojących. W tym drugim przypadku obowiązuje zasada, czyjego grunt, tego woda. Własność gruntu pokrytego wodami wykonywana być powinna z uwzględnieniem norm prawnych, które w dosyć istotny sposób wykonywanie tej własności determinują. Wykonywanie tej własności determinowane jest również zasadami współżycia społecznego i społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa. Charakterystyczną cechą własności gruntów pokrytych wodami jest również to, że nabycie tejże własności może nastąpić poprzez wystąpienie wody z brzegów. Jest to szczególny sposób nabycia własności gruntów, nieznanym prawu cywilnemu (pogląd wyrażony przez prof. dr hab. z zakresu prawa ochrony (...) w artykule opublikowanym w Przeglądzie prawa ochrony środowiska: Prawo własności gruntów pod wodami (...)).

Zgodnie z linią obrony i w ocenie uczestnika Skarbu Państwa działka ta stanowiła grunt pod wodami powierzchniowymi płynącymi.

Kwestię podobnej sprawy (zamiast jeziora występował tam potok) rozpoznawał Sąd Najwyższy w sprawie III CSK 238/10 wskazując na konieczność ustalenia zasięgu – w odniesieniu do spornej działki gruntu – powierzchniowych wód płynących (postanowienie SN z 12.05.2011r. III CSK 238/10).

Zbiornik wodny M. należy niewątpliwie do kategorii śródlądowych powierzchniowych wód płynących. Jest stale zasilany wodami rzeki B.. Jego zasięg odnośnie spornej działki przedstawiają fotomapy k. 63-68 z lat 2004, 2009, 2010, 2012, 2014 i 2016 przedstawione przez wnioskodawców na rozprawie w dniu 28.02.2019r.

Jego szczegółową charakterystykę, niezbędną dla rozstrzygnięcia sprawy przedstawia opinia biegłego hydrologa k. 167-181. Biegły dr hab. prof. P. G. wskazał w niej jednoznacznie, że wnioskowany fragment działki nr (...) nie pozostawał kiedykolwiek pokryty wodami powierzchniowymi (k. 177). Na skarpie nie stwierdzono żadnych osunięć, rozmyć czy innych lokalnych zjawisk geodynamicznych. Skarpa jest w całości zarośnięta drzewami i krzewami, co dodatkowo skutecznie zabezpiecza ją przed erozją (k. 178, zdjęcie nr 2 k. 179). Wnioski biegłego zawarte w opinii (k. 180-181) jednoznacznie wskazują, że działka nr (...) nigdy nie była zalewana wodami powierzchniowymi, nie ma na niej współczesnych osadów pochodzenia rzeczno-jeziornego, które wskazywałyby na zalewanie tego terenu. Potwierdził to dokonany przez biegłego na miejscu odwiert kontrolny. W ostatecznej konkluzji biegły wskazał, że działka nr (...) nie stanowi de facto gruntów pod wodami powierzchniowymi płynącymi i nie pozostawał kiedykolwiek pokryta wodami powierzchniowymi płynącymi.

Oceniając tę kwestię Sąd uznał za nietrafną argumentację uczestnika.

Odnosnie oddalenia w części wniosku:

Wnioskodawczynie przejmując gospodarstwo rolne wraz z mężem po swoich rodzicach wiedziała, że część uprawianych przez rodziców gruntów, była w przeszłości wywłaszczona pod budowę zbiornika wodnego M.. Natomiast grunty, które nie zostały wykorzystane na ten cel, były bez żadnych przeszkód nadal przez J. S. oraz jego następców prawnych wykorzystywane do prowadzenia działalności rolniczej. Nigdy nie były częścią zbiornika, nie były pokryte wodami powierzchniowymi płynącymi.

Zatem wnioskodawcy użytkowali część tej nieruchomości, jednak – jak ustalono w toku postępowania - nie w tak znacznym zakresie jak wskazali, we wniosku. Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego, nie mieli oni fizycznej możliwości uprawiania części działki (...), aż do granicy z działką (...). Bowiem na granicy tych dwóch działek znajduje się skarpa porośnięta drzewami, co uniemożliwia wykorzystywanie tego gruntu jako rolnego. Nadto biegły sporządził projekt podziału działek wcześniej mierząc zakres rolniczego użytkowania przedmiotowej działki. Ostatecznie taki podział dokonany przez biegłego nie był kwestionowany. Zatem stwierdzić należało, że wnioskodawcy mogli użytkować jedynie część gruntu oznaczoną przez biegłego geodetę jako działki (...) i tylko w zakresie tego fragmentu można rozważać zasiedzenie tej części nieruchomości oznaczonej jako działka (...).

Nadto wskazać należy, iż analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego pozwala na przypisanie wnioskodawcom jedynie złej wiary, co zresztą wnioskodawczynie sama przyznała. Wiedziała o wywłaszczeniu i o tym, że później te grunty mimo wywłaszczenia były uprawiane przez jej rodzinę.

Rozpoznając sprawę o stwierdzenie zasiedzenia istotne są tylko przesłanki upływu czasu, złej wiary posiadacza nieruchomości oraz samoistny i nieprzerwany charakter tego posiadania, a tak naprawdę okoliczności te były w niniejszej sprawie niemal bezsporne. Te zostały jednoznacznie wykazane przez wnioskodawców.

Z uwagi zatem na spełnienie przez wnioskodawców wszystkich przesłanek zasiedzenia, o których mowa w art. 172 k.c., Sąd stwierdził, że wnioskodawcy E. i J. K. z dniem 15.07.2007 r., nabyli własność nieruchomości o powierzchni 0,1620 ha, obejmującej działki nr (...), położone w B., gmina M., dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...), zgodnie z podziałem dokonany przez biegłego sądowego z zakresu geodezji Z. T.. Sąd przyjął datę początkową użytkowania gruntu wskazana przez wnioskodawców jako formalny początek biegu terminu zasiedzenia, skoro od daty wywłaszczenia użytkowali samoistnie teren należący do Skarbu Państwa.

Natomiast w pozostałym zakresie wniosek musiał zostać oddalony, o czym orzeczono w pkt. II sentencji postanowienia.

Odnosnie kosztów postępowania:

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach pomiędzy uczestnikami stanowił przepis artykułu 520 § 1 k.p.c., zgodnie z którym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania art. 520 § 2 i 3 k.p.c. przy orzekaniu o kosztach między uczestnikami, ponieważ uznał, że pomimo sprzeciwu uczestników do stwierdzenia zasiedzenia na rzecz wnioskodawców, interesy stron w niniejszym postępowaniu nie były sprzeczne. Sprzeciw uczestnika wynikał z nieznamomości przepisów prawa oraz subiektywnego przekonania, że sporna nieruchomość stanowi grunty pokryte wodami powierzchniowymi i stanowi część zbiornika wodnego M.. Uczestnik nie utrudniał jednak w żaden sposób postępowania i w taki sam sposób, jak wnioskodawcy zależało mu na rozstrzygnięciu, kto jest właścicielem spornej części działki. Wskazane względy przemawiały za zastosowaniem art. 520 § 1 k.p.c.

Dlatego też na tej zasadzie orzeczono w punkcie III postanowienia, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Jednocześnie w punkcie IV postanowienia oddalono wniosek wnioskodawców o zasądzenie od uczestnika na ich rzecz kosztów postępowania.

Sąd miał przy tym na uwadze, że wnioskodawcy uzyskiwali z tej nieruchomości w okresie biegu terminu zasiedzenia pożytki naturalne – uprawiali ziemię i uzyskiwali plody rolne. Ponadto na skutek niniejszego rozstrzygnięcia uzyskali część spornej nieruchomości o wymiernej wartości.

Odnośnie wydatków poniesionych w toku postępowania Sąd przyjął zasadę wzajemnego rozliczenia tych kosztów pomiędzy uczestnikami stosunkowo do wygranej wnioskodawców.

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania niepokrytych z zaliczki wnioskodawców stanowił przepis artykułu 520 § 2 k.p.c., zgodnie z którym jeżeli uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników.

Interesy uczestników postępowania nie zostały w pełni uwzględnione. Wnioskodawcy wygrali sprawę w 70,84%, co zostało obliczone poprzez ocenę powierzchni działki, jaka zasiedzieli (1620m²) względem powierzchni działki o zasiedzenie której wnosili we wniosku (2287m²).

Koszty uzyskania opinii biegłych wyniosły w sprawie łącznie 8163,81zł. Wnioskodawcy uścili zaliczkę w kwocie 1000zł. Zatem 70,84% z kwoty 8163,81zł daje kwotę 5783,24zł. Różnica co do której ulegli wnioskodawcy wynosi 2380,57zł (8163,81zł minus 5783,24zł), minus 1000zł już wcześniej uiszczonej zaliczki daje kwotę 1380,57zł. Mając to na uwadze, w punkcie V Sąd nakazał wnioskodawcom uścić solidarnie na rzecz Skarbu Państwa Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej kwotę 1380,57 zł tytułem części wydatków poniesionych w sprawie tymczasowo ze środków budżetowych Skarbu Państwa.

W pozostałym zakresie Sąd orzekł w punkcie VI postanowienia wskazując, że Skarb Państwa ponosi w pozostałym zakresie te wydatki postępowania (kwota 5783,57zł).

Na oryginale właściwy podpis.